

Beleid maken in tijden van Corona

10.2.e

Voorstellen

- Buiten reikwijdte

Organisatiestructuur maakt uit!

- Het eerste punt dat ik wil maken is dat organisatie uitmaakt.
- Het is belangrijk wie er aan tafel zit als beslissingen worden genomen en welke pet ze op dat moment op hebben. Zeker als we 100% van beslissingen nemen met 50% van de informatie.
- Rondom de coronacrisis zijn er verschillende besluitvormende gremia en de samenstelling van die gremia beïnvloedt de beslissingen die ze maken.

- De besluitvorming rondom maatregelen zoals het sluiten van de horeca en scholen gebeurt in de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb). In deze commissie zitten onder andere de MP, MVWS en MJenV.
- De klassieke economische departementen Fin, SZW en EZK zaten daar niet bij.
- Dit heeft de besluitvorming zeker beïnvloed. Die samenstelling heeft er mede aan bijgedragen dat er in hoog tempo stevige maatregelen zijn genomen met grote gevolgen voor de economie en de overheidsfinanciën.
- Het is zeker geen kritiek op het ingezette beleid. Integendeel. Als er minder vergaande of in lager tempo beslissingen waren genomen, dan had het virus zich misschien wel sneller verspreid.
- Nu directe medische ramp is afgewend, komt er een nieuwe fase en gaat de MCCb in slaapstand. De besluitvorming wordt nu opgepakt door een nieuwe Ministeriële Commissie Covid-19, of MCC. Hierin zijn alle ministers vertegenwoordigd. Dit is een blijk van het feit dat momenteel ook de niet-medische belangen weer een steviger rol gaan spelen.

Communicatie maakt uit!

- Tweede punt dat ik wil maken is dat communicatie er ook echt toe doet.
- Daar heb ik een aantal voorbeelden bij.
- In de eerste weken is er onder meer door de premier vaak gezegd dat volksgezondheid voorop staat. Dit maakt economen onwennig. Niet alleen, omdat dit niet-continue preferenties suggereert. Maar ook omdat wij graag denken in termen van kosten en baten en gezondheidswinst dan willen omrekenen in QALY's en ze afwegen tegen de kosten.
- Ik heb het niet vaak, maar in dit geval ben ik zelf wel blij dat de communicatie geen goede beschrijving was van de daadwerkelijke afweging die werd gemaakt. In praktijk was er wel degelijk een afweging met maatschappelijke effecten. Dat was bijvoorbeeld de reden om in eerste instantie de scholen niet te sluiten.

- Ook interessant is de communicatie rondom de twee economische noodpakketten.
- Rondom het eerste noodpakket was de hoofdboodschap dat de overheid u door deze korte, maar moeilijke periode heen gaat helpen. Daarna kan alles weer verdergaan zoals het was.
- Het pakket was gericht op het behouden van werkgelegenheid en voorkomen van onnodige faillissementen door het geven van liquiditeitssteun in de vorm van extra leningen en uitstel van belastingbetaling.
- Daar kwam een moreel appel bij om er alleen gebruik van te maken als dat nodig was. Bij een normale besluitvorming buiten crisistijd zou dit nooit zijn gebeurd. Dan hadden we een plan gemaakt voor fraudebestrijding en veel preciezere toetredingsdrempels opgeworpen.

- Het tweede noodpakket was 2 maanden verder en was er sprake van voortschrijdend inzicht.
- lijkt in sterke mate op het eerste noodpakket. Rondom het tweede noodpakket was de communicatie alleen heel anders: de crisis gaat lang duren en het zal niet meer zo worden als het was, daarom is het belangrijk dat de economie zich gaat aanpassen aan die nieuwe situatie. Een anderhalvemetersamenleving.
- Zo is er aan vergelijkbare maatregelen een andere interpretatie gegeven.
- Er hoort ook een ander moreel appel bij. Kom in actie en stel je in op de nieuwe werkelijkheid.
- Het pakket is op een aantal punten overigens wel degelijk gewijzigd, zoals wat de ontslagboete is gaan heten. Dit past ook beter in het nieuwe frame, maar heeft ook gelijk tot maatschappelijke ophef geleid.
- De term anderhalvemetersamenleving is ook gevallen, dat is al een verbetering ten opzichte van de anderhalvemeterconomie zoals hij eerst is geïntroduceerd. Maar soms is er ook wel spijt over het introduceren hiervan. De nadruk komt namelijk heel erg te liggen op de afstand,

terwijl de protocollen altijd een combinatie bevatten van afstandsmaatregelen, hygiënemaatregelen en beschermingsmaatregelen. Bij de supermarkt dus afstand door verplicht een karretje, hygiëne door schoonmaken van karretjes en bescherming in de vorm van de plexiglas platen bij de kassa.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte